

Vaizdas nuo Šatrijos kalno. 1937 metai. Fotografas Stasys Vaitkus. Nuotrauka saugoma Šiaulių „Aušros muziejuje, ŠAM Poz. Nr. 1649/VI-1. Šaltinis: www.limis.lt

PADAVIMAI APIE ŠATRIJOS KALNĄ

Seniai, labai seniai po mūsų kraštą vaikščiojo milžinai. Jie buvo labai dideli ir stiprūs. Kartą numirė vieno milžino motina. Sūnus labai gailėjosi jos ir gaudžiai verkė. Nuo tų ašarų atsirado ežeras pagal Guivėnų mišką. Dabar tas ežeras Aklaežeriu vadinamas. Tada milžinas nusimovė nuo rankos pirštinę, prisėmė į ją žemių ir, nunešęs ten, kur gulėjo jo motina, supylė didelį kapą. Tada ir atsirado Šatrijos kalnas.

Papasakojo Albinas Stibikas iš Luokės, gimęs 1914 metais.

Kartą senovėje žmonės sugalvojo pastatyti bažnyčią. Bet, ką tik per dieną pastatydavo, ryte viską rasdavo užpilta žemėmis. Tada vienu metu susirinko labai daug žmonių ir pastatė beveik visą bažnyčią iš karto. Naktį įpykę velniai ėmė didžiuliais maišais nešti žemę ir vėl viską užpylė. Taip atsirado Šatrijos kalnas. Įlinkęs jis dėl to, kad tuo metu, kai velniai nešė žemę, viename maiše pasitaikė didžiulis akmuo. Krisdamas žemyn jis įlaužė bažnyčios stogą ir įlenkė kalną.

Velniams buvo gaila palikti bažnyčią, nepasinaudojus ja. Tada jie prasikasė urvą ir

pro jį į bažnyčią sunešė savo turtus.

Papasakojo Emilija Bagdonienė, gyvenusi Baltakiškės kaime, gimusi 1905 metais.

Senų senovėje ant vieno kalno susirinkdavo raganos. Jos šokdavo ir linksmindavosi kasnakt, kol užgiedodavo gaidžiai. Vieną naktį jos taip įsismagino, kad nebeišgirdo net kaip sugydo gaidžiai. Kai patekėjo saulė, jos baisiausiai išsigando, pagriebė savo šatras ir nuskrido. Tik viena ragana nerado savo šatros. Ji vis lakstė ir šaukė: „Kur mano šatra?“ Nuo to laiko ir pavadino tą kalną Šatrijos vardu.

Papasakojo Elena Žarienė iš Luokės, gimusi 1893 metais.

Labai seniai, kai pasaulyje dar nebuvo Šatrijos kalno, gyveno raganos ir velniai. Jie buvo piktuojai. Velniai sugalvojo ir pastatė kalną, kad būtų matyti visas kaimas. Ant jo užkėlė du didelius katilus ir pripylė dervos. Raganos pamatė tą kalną ir panorė jį atimti iš velnių. Atskrido jos su grūstuvėmis pas velnius ant kalno ir sako: „Atiduokite mums tą kalną“, mes neturime kur šokti

per Jonines“. Velniai nenori atiduoti ir sako: „Jums kalną atiduosime tik po šimto metų“. Raganos supyko ir pavertė visus velnius medžiais, nors velnių ir buvo prisirinkę labai daug. Raganos ir katilus nusviedė nuo kalno. Ten, kur greta dabar yra du kalniukai, tai apvirtę katilai. Raganos Joninių naktį atskrenda ant kalno ir šoka, šluotas apžergusios, o velniai, paversti medžiais, liūdnei žiūri į jas. Nuo laužuose sukūrentų pelenų kalnas padidėjo, o jo viršūnė nupliko nuo ugnies.

Papasakojo Kazimiera Eirošienė iš Raišių kaimo, gimusi 1899 metais.

Ten, kur dabar yra Šatrijos kalnas, senovėje stovėjo bažnyčia. Į ją melstis susirinkdavo davatkos. Kartą supyko raganos ant tų davatkų ir sugalvojo apipilti bažnyčią žemėmis. Tada atnešė viena ragana du skreitus žemių ir supylė ant bažnyčios. Trečią kai nešė, sugiedojo gaidys. Ragana išsigando ir papylė žemių šalia. Raganos vardas buvo Šatrija. Tai jos vardu kalnas ir buvo pavadintas, po kuriuo liko užpilta bažnyčia, o greta – mažesnis kalnas, pavadintas Raudonkalniu.

Papasakojo Jonas Stripeika iš Luokės, gimęs 1908 metais.

Kartą keliavo milžinas, apsiavęs medienėmis klumpėmis. Jam beeinant į klumpes pribiro smilčių. Pasidarė sunku eiti ir milžinas nusimovė apavą, iškratė iš jo ten susikaupusį smėlį. Taip ir atsirado tas kalnas, žmonių dabar Šatrija vadinamas.

Papasakojo Petronėlė Virmauskienė iš Luokės apylinkių, gimusi 1905 metais.

Vieną kartą keliavo milžinas. Jo kišenė buvo pilna žemių. Pavargo jis ir atsisėdo pailsėti po medžiu. Tik prisėdo – ir užmigo. Tuo metu pro šalį bėgo maža pelytė. Pamačiusi miegantį milžiną, aštriadantė, nieko nelaukusi, ėmė ir pragaužė jo išsipūtusią kišenę. Žemė išbyrėjo ir atsirado didelis kalnas. Pelytė pasislėpė. Netrukus milžinas pabudo. Ogi žiūri: priešais – didžiulis kalnas. Dirst į kišenę, o ši – kiaura. Baisiausiai supyko milžinas už tokį piktą darbą ir kad suriks: „Kai dėsiu aš jums su šatra!“ Nuo to laiko žmonės tą kalną Šatrija ir vadina.

Papasakojo Emilija Ginčiauskienė iš Užvenčio, gimusi 1910 metais.